

Науковий реферат статті Новікова Д. А.
"Методика вимірювання та рангового оцінювання трудового потенціалу промислових регіонів України"

Ефективність управління досягається шляхом обґрунтування рішень, що приймаються, для чого необхідно користуватися певними результатами, які створюють можливість використання науково обґрунтованих методик. Незважаючи на те, що багато праць як вітчизняних, так і закордонних вчених присвячено оцінюванню та вимірюванню трудового потенціалу, але цей процес недостатньо методично забезпечений на регіональному рівні, що призводить до відсутності адекватних результатів в управлінні промислово розвинутими територіями.

Мета даної статті полягає в удосконалюванні методики вимірювання та оцінювання трудового потенціалу промислових регіонів України, що дає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо визначення пріоритетних напрямів зміцнення трудового потенціалу промислових регіонів. Необхідність досягнення поставленої мети потребує вирішення таких завдань: розробити покроковий алгоритм вимірювання трудового потенціалу промислових регіонів; розрахувати інтегральні показники, що характеризують трудові потенціали промислових регіонів України для їх подальшого оцінювання; обґрунтувати методи оцінювання.

Алгоритм вимірювання трудового потенціалу промислових регіонів України включає такі кроки:

1. Формування сукупності показників, що характеризують трудовий потенціал промислових регіонів України, спираючись на офіційні дані Держкомстату України.

2. Нормування частинних показників, що дозволяє визначити їх рівень в Україні та привести їх до стандартизованого виду, враховуючі те, що вони мають різні одиниці виміру.

3. Узагальнення частинних показників інтегральним методом середньої геометричної.

4. Оцінювання інтегральних показників, що характеризують трудовий потенціал промисловості в регіональному аспекті, методом рангів.

За результатами оцінювання, перше місце в середньому в періоді з 2005 до 2011 року посіла Дніпропетровська область, а останнє – Чернівецька область. Харківська область займала третє місце після Донецької області. До п'ятірки найрозвинутіших областей України за рівнем трудового потенціалу

в промисловості відносять Дніпропетровську, Донецьку, Харківську, Запорізьку, Луганську області, а до найбільш нерозвинутих – Чернівецьку, Чернігівську, Тернопільську, Волинську та Закарпатську області.

Таким чином, методика визначення та оцінювання трудового потенціалу промислових регіонів України, що базується на визначенні рівня промислового розвитку регіону в країні методом вимірювання рівня показників промисловості в певному регіоні відносно інших регіонів за показниками стимуляторів і дестимуляторів і їх згортання в інтегральний показник методом середньої геометричної, а також подальше оцінювання інтегральних показників методом їх ранжування дає можливість, по-перше, обґрунтувати найбільш промислово розвинуті регіони України за трудовим потенціалом, по-друге, приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо зміцнення трудового потенціалу промисловості України та її регіонів за пріоритетними напрямками. Напрями подальших досліджень щодо управління трудовим потенціалом промислових регіонів України пов'язані з розробкою та обґрунтуванням шкали оцінювання рівня трудового потенціалу в промисловості за регіонами України.

Література: 1. Бажан І. І. Трудовий потенціал України : формування та використання : монографія / І. І. Бажан. – Донецьк : ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. – 144 с. 2. Балацкий О. Ф. Теоретические проблемы оценки экономического потенциала региона, компании, предприятия / О. Ф. Балацкий // Вісник Сумського державного університету. Серія "Економіка". – 2004. – № 9 (68). – С. 84–95. 3. Трудовой потенциал, человеческий капитал – критерии оценки, факторы влияния, принципы управления / В. В. Горох, Т. В. Решетило, П. В. Тархов и др. // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2004. – № 3–4 (13–14). – С. 215–228. 4. Ткаченко А. М. Трудовий потенціал – основний фактор у процесі виробництва / А. М. Ткаченко, Н. О. Зубарева // Держави та регіони. – 2006. – № 3. – С. 319–322. 5. Трудовий потенціал і зайнятість : теоретичні основи та регіональні особливості : монографія / [М. І. Долішній, С. М. Злупко, С. І. Бандур та ін.]. – Ужгород : НАН України ; Інститут регіональних досліджень Карпати, 1997. – 422 с. 6. Шаульська Л. В. Стратегія розвитку трудового потенціалу України : монографія / Л. В. Шаульська. – Донецьк : НАН України, Інститут економіки промисловості, 2005. – 502 с. 7. Орлов П. А. Проблемы социальной ответственности субъектов хозяйствования и их рекламной деятельности / П. А. Орлов // Економіка розвитку. – 2014. – № 1 (89). – С. 109–116. 8. Potrafke N. Globalization and labor market institutions: International empirical evidence / N. Potrafke // Journal of Comparative Economics. – 2013. – Vol. 41. – P. 829–842. 9. Nihalani M. Education Quality Impacts the Employment Generation / M. Nihalani, A. Mathur. – GRIN Verlag, 2013. – 28 p. 10. Регіони України 2012 : статистичний збірник. Ч. 1 / за ред. О. Г. Осауленка. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2012. – 312 с. 11. Регіони України 2012 : статистичний збірник. Ч. 2 / за ред. О. Г. Осауленка. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2012. – 804 с.

Інформація про автора

Новіков Дмитро Антонович – асистент кафедри економіки підприємств міського господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (61002, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17, e-mail: Maryna_Novikova@mail.ru).